

## С О О П Ш Т Е Н И Ј А

### „35 ГОДИНИ СРЕДНО-ТЕХНИЧКА ШУМАРСКА НАСТАВА ВО СР МАКЕДОНИЈА

Во учебната 1945/46 година, во склоп на Државното средно техничко училиште „Здравко Цветковски“ во Скопје започна да работи и ШУМАРСКИОТ ОТСЕК. Тоа е, всушност, почетокот на средно-техничката шумарска настава во СР Македонија. Во склопот на овој центар, Шумарскиот отсек работеше до 1950 год., потоа се издвојува и прераснува во СРЕДНО-ТЕХНИЧКО ШУМАРСКО УЧИЛИШТЕ под наслов ШУМАРСКИ ТЕХНИКУМ „ЧАСЛАВ АРАНГЕЛОВСКИ“ со седиште во Скопје.

Со дислокацијата на средно-техничките училишта во учебната 1956—57 год. Шумарското училиште е преметсено во Кавадарци. Истата година беше отворен и ЗЕМЈОДЕЛСКИ ОТСЕК, така што училиштето го доби називот: ЗЕМЈОДЕЛСКО-ШУМАРСКО УЧИЛИШТЕ „ИВО РИВАР ЛОЛА“.

Во ова училиште работела 2 отсека: ЗЕМЈОДЕЛСКИ И ШУМАРСКИ. Шумарскиот отсек имаше по две паралелки во клас, а земјоделскиот една паралелка.

Подолна училиштето се конституира во ЛОЗАРО-ШУМАРСКО УЧИЛИШТЕ „ИВО РИВАР ЛОЛА“.

Во склопот на ова училиште се увиде дека работата на ШУМАРСКИОТ ОТСЕК не може успешно да се одвива во сообразност со потребите и перспективите на развојот на шумарството, примарната преработка на дрвото и озеленувањето (хортикултурата), поради што се покрената иницијатива за формирање Шумарски училишен центар, во кој треба да се подготвуваат техничари, квалификувани работници и сл., за потребите на шумарството, примарната преработка на дрвото и озеленувањето (Хортикултурата).

Покренувачи, носители и реализатори на оваа корисна иницијатива, од интерес за унапредување на шумарството, а и од поширок општествен интерес беа професорите инж. ЈАКИМ ЗИМОСКИ инж. КРУМ АНГЕЛОВ и инж. ТОМЕ ГЕОРГИЕВ (дипломирани ШУМАРСКИ ИНЖЕНЕРИ).

Оваа иницијатива, со солидни програмски и развојни насоки, беше едногласно поддржана од стопанските организации, како и од Секретаријатот за земјоделство и шумарство на СР Македонија, Стопанската комора на СРМ, Сојузот на инженерите и техничарите по шумарство и дрвна индустрија на СР Македонија, од Републичкиот секретаријат за образование и наука на СРМ, од Шумарското друштво Кавадарци и др.

Оваа иницијатива беше едногласно прифатена и од општествено-политичките фактори и Собранието на Општина Кавадарци.

Како резултат на оваа широка акција, во учебната 1965/1966 год., започна да работи ШУМАРСКО УЧИЛИШЕН ЦЕНТАР „ИВО РИБАР ЛОЛА“ во Кавадарци, со отсеците:

- ШУМАРСКИ (кој и порано постоеше),
- ПРИМАРНА ПРЕРАБОТКА НА ДРВОТО, и
- ОТСЕКОТ ЗА ХОРТИКУЛТУРА (ОЗЕЛЕНУВАЊЕ).

Со отворањето на отсеците се даде можност и за нови вработувања од 8 на 24 редовни наставници и други членови на работниот колектив, а шумарството се здоби со кадри во сообразност со неговите сегашни и идни потреби и развојни концепции.

Со отворањето на овој центар и ангажирање на членовите на колективот многу се збогати теоретската и практичната настава, а заедно со тоа се зголеми и интересот за школување во Шумарскиот училишен центар „Иво Рибар Лола“ во Кавадарци.

Наставниот кадар на Центарот, со својата стручна, научна воспитно-образовна и општествена дејност даде и дава голем придонес во развојот на нашето социјалистичко самоуправно општество.

Голем е неговиот придонес во развојот на шумарството, примарната преработка на дрвото и озеленувањето, како и во развојот на стопанството.

Шумарскиот училишен центар „Иво Рибар Лола“, во Кавадарци даде и дава голем придонес во оспособувањето кадри способни за пократко време да се вклопат во оперативната, а и да го продолжат школувањето на факултетите и вишите школи.

Од оформувањето на шумарската настава до денес, Шумарскиот училишен центар „Иво Рибар Лола“ постигна крупни резултати и се афирмира како солидна и стабилна организација на здружен труд од областа на образованието и науката, која ужива голем авторитет и во Заедницата на шумарските училишта и училишни центри на СФРЈ во Белград, како и во други стручни и научни институции во земјата а и надвор од неа.

Наставниот кадар на Центарот и сите членови на работниот колектив смело чекорат по трасираниот пат од СКЈ и другарот ТИТО, вложувајќи континуирани усилби за јакнење на братството и единството, развој на социјалистичките самоуправни односи — ефикасна примена на знаењето, стручноста, иницијативноста и креативноста во процесот на самсоуправното одлучување, за неврзаната полетика, за мир и прогрес кај нас и во светот.

Како во своите објекти за практична настава (работилницата, оранжерџата за цвеќе и друг саден материјал, декоративниот училишен расадник и др.) така и во стопанските организации, ШУЦ дава голем придонес во практичното оспособување на учениците, за примена на теоретските знаења во практиката, обработка на актуелни стручни проблеми на оперативата со учениците, со кое во голема мера се збогатуваат и нивните знаења и се дава голем придонес во вкупниот стопански развој.

Големите се површините што ги озеленија, пошумија а и ги штитела од напад на разни штетни инсекти, габи и др., штетници учениците од Шумарскиот училишен центар „Иво Рибар Лола“ од Кавадарци под стручното раковоство и контрола на наставниот кадар на Центарот.

Со идејноста во наставата учениците се оспособуваат и како самоуправувачи и како носители на прогресот на нашето социјалистичко самоуправно општество.

Во изминатиот период од 35 години, Шумарскиот училишен центар „Иво Рибар Лола“ во Кавадарци даде солидни средно-технички кадри и квалификува голем број работници од областа на шумарството, примарната преработка на дрвото и озеленувањето (хортикултурата) за лагајќи се континуирано за успешна примена на концепцијата на перманентното образование и ефикасно спроведување на реформата на насоченото образование.

Овој успех се потврдува и со тоа што голем број завршени ученици од овој центар успешно се вклопуваат во стопанството, а, исто така, го продолжуваат школувањето не само на шумарските факултети, но, и на други факултети и виши школи, така што денес има голем број завршени ученици од Шумарскиот училищен центар кои се инженери, магистри, доктори на науки, универзитетски професори, правници, економисти и др.

За својата плодна долгогодишна работа Шумарскиот училищен центар „Иво Рибар Лола“ од Кавадарци доби бројни признанија од општински, републички и сојузен карактер, меѓу кои:

**ДИПЛОМА** — од Социјалистичкиот сојуз на работниот народ на СР Македонија — признание за унапредување на крводарителството.

Заедницата на шумарските училишта и училишни центри на Југославија, Белград, му додели на Центарот СПОМЕНИЦА-ДИПЛОМА во знак на признание за основањето на Заедницата, за нејзината работа и развој.

За извонредните резултати во наставно-воспитниот и образовниот процес Шумарскиот училищен центар е добитник на највисокото општествено признание во Општина Кавадарци, наградата „Седми септември“, која се доделува по повод денот на ослободувањето на Кавадарци.

Шумарскиот факултет во Скопје му додели на Центарот **ДИПЛОМА: БЛАГОДАРНИЦА**, за придонесот на Шумарскиот училищен центар во развојот на факултетот (Ова признание е доделено по повод 30-годишнината од основањето на Факултетот).

За одбележување е и признание (ДИПЛОМА) што го додели на Шумарскиот училищен центар Сојузот на ловечките друштва на СР Македонија, за укажаната помош и извонредното залагање во акцијата за заштита на полезниот дивеч во зимскиот период и др.

За придонесот на Шумарскиот училищен центар „Иво Рибар Лола“ во развојот на Шумското стопанство „Бор“ од Кавадарци доби **ПРИЗНАНИЕ: БЛАГОДАРНИЦА**.

Денес, со уште поголем елан, самопрегор и ентузијазам, членовите на колективот постигнуваат огромни успеси на полето на совладувањето и осовременувањето на наставно-воспитниот процес, поврзувањето со стопанството, развојот на социјалистичките самоуправни односи и друго. Горди сме што Шумарскиот училищен центар го носи името на ИВО РИБАР ЛОЛА, прославен младински раководител, револуционер, хуманист и народен херој, кое уште повеќе не обврзува да постигнуваме уште подобри резултати во работата.

**Инж. Крум АНГЕЛОВ**

### **ПРИДОНЕС КОН УСПЕШНО СПРОВЕДУВАЊЕ НА РЕФОРМАТА НА НАСОЧЕНО ОБРАЗОВАНИЕ**

**Практична настава и вежби на учениците од IV кл. Шумарски отсек при Шумарскиот училищен центар „Иво Рибар Лола“ од Кавадарци во Крушево.**

Во октомври 1982 година учениците од IV кл. Шумарски отсек при Шумарскиот училищен центар „Иво Рибар Лола“ од Кавадарци изведоа практична настава и вежби на терените на Шумското стопанство во Крушево. Практичната настава и вежбите беа изведени од следните предмети: Подигање и нега на шумите, Дендрологија, Дендрометрија, Уредување на пумите, Фитогенологија, Искористување на шумите и др.

На почетокот на практичната настава, учениците беа запознаени со организационата поставеност на шумското стопанство во Крушево, со неговите кадровски потенцијали, со распоредувањето и користењето на